

Wspomnienie o profesorze dr. hab. Wiesławie Maciaszku (1942-2002)

28 listopada 2002 roku zmarł Wiesław Maciaszek, profesor nauk leśnych, gleboznawca, wychowawca wielu pokoleń leśników na Wydziale Leśnym Akademii Rolniczej w Krakowie.

Pogrzeb odbył się 4 grudnia na Cmentarzu Podgórskim w Krakowie. W ostatniej drodze Profesora uczestniczyła rodzina, rzesze leśników, nauczyciele akademicy, studenci, przyjaciele, koledzy oraz współpracownicy z Krakowa i z całej Polski.

Prof. dr hab. Wiesław Maciaszek urodził się 14 lutego 1942 roku w Krakowie, gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej i ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki. W latach 1962-1967 studiował na Wydziale Rolniczym WSR w Krakowie i uzyskał dyplom magistra inżyniera rolnictwa. Stopień doktora nauk leśnych uzyskał w roku 1976 na Wydziale Leśnym AR w Krakowie. W roku 1990 habilitował się, a w 1999 roku tytuł naukowy profesora nadał mu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

W latach 1967-1976 pracował na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w Pracowni Gleboznawstwa Leśnego Katedry Szczegółowej Hodowli Lasu, a następnie jako adiunkt w Zespole Gleboznawstwa Leśnego Instytutu Hodowli Lasu. Od roku 1981 kierownik Pracowni, a następnie Zakładu i Katedry Gleboznawstwa Leśnego.

W okresie ponad 30 lat pracy w Uczelni był wielokrotnie członkiem kilku Komisji Wydziału Leśnego, Senackiej Komisji do spraw Dydaktyki i Studentów, oraz Senackiej Komisji do spraw Nagród i Odznaczeń. Dwukrotnie pełnił obowiązki Prodziekana Wydziału Leśnego; w latach 1990-1993 – do spraw Studenckich i w latach 1996-1999 – do spraw Ogólnych. W latach 1999-2002 pełnił obowiązki Prorektora do spraw Nauczania.

Główne zainteresowania naukowe Profesora Wiesława Maciaszka koncentrowały się wokół problematyki wpływu różnych form antropopresji na gleby; a zwłaszcza oddziaływania turystyki pieszej, zabiegów gospodarczych w leśnictwie, emisji do gleb pyłów i gazów miejsko-przemysłowych. Interesował się również wpływem wybranych czynników glebotwórczych na kształtowanie się i ewolucję gleb. Wiele uwagi poświęcił roli gleby w kształtowaniu odporności ekosystemów leśnych na wpływ czynników abiotycznych i biotycznych. Jest autorem lub

współautorem 60 opracowań naukowych, w tym: 35 oryginalnych prac naukowych, 5 artykułów przeglądowych oraz 20 ekspertyz naukowych.

Od 1981 roku prowadził wykłady z gleboznawstwa leśnego na studiach stacjonarnych, zaocznych i podyplomowych, a także wykłady i szkolenia dla służby leśnej. Pod jego kierunkiem ponad 30 studentów wykonało prace magisterskie. Był promotorem w dwóch przewodach doktorskich, w tym jeden zakończony. Był recenzentem prac doktorskich i rozpraw habilitacyjnych. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego i Polskiego Towarzystwa Leśnego oraz ich odpowiedników międzynarodowych.

Za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej był wyróżniony 15 razy nagrodą Rektora AR w Krakowie. Był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Srebrną Odznaką Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Pozostanie w naszych sercach i pamięci jako przyjaciel, człowiek prawy, uczynny i szlachetnego serca, wrażliwy na ludzką krzywdę, który jednakową miarą mierzył sobie i innym. Jako kierownik zespołów ludzkich tworzył znakomitą atmosferę pracy. Można było zawsze liczyć na Jego pomoc w sprawach służbowych i prywatnych. Będzie nam bardzo brakować Jego spokoju, mądrości i pomocy, której nie odmawiał nikomu. Nie usłyszymy już Jego barwnych wspomnień wędkarza, kolarza i pilota.

Jeszcze w kwietniu Profesor snuł rozliczne plany badawcze i dydaktyczne, niestety gwałtowna choroba przerwała to wszystko i sprawiła, że odszedł przedwcześnie w latach największych osiągnięć i możliwości twórczych. Dołączył do grona swoich bezpośrednich wychowawców i mistrzów, twórców krakowskiej szkoły gleboznawstwa, Profesorów: Tomasza Komornickiego i Bolesława Adamczyka.

Stanisław Brożek

Wykaz najważniejszych publikacji Prof. dr hab. Wiesława Maciaszka

1. Mobile aluminium in mountain soils of meadow and pasture communities. *Pol. J. of Soil Science*, 1969, Vol. II, No 1, s. 25-33.
2. Zawartość i rozmieszczenie przyswajalnej miedzi i boru w glebach leśnych biellicowych i brunatnych wytworzonych ze skał fliszu karpackiego. *Zesz. Probl. Post. Nauk rol.*, 1976, z. 179, s. 419-426.
3. Badania nad zawartości mikroelementów w wybranych glebach drzewostanów świerkowych Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego. *Zesz. Probl. Post. Nauk. rol.*, 1983, z. 242, s. 641-649.
4. Mikroelementy (Mn, Zn, Cu, B i Mo) w glebach leśnych wytworzonych ze skał fliszu karpackiego. *Roczn. Glebozn.*, 1983, t. 34, z. 3, s. 75-94.
5. Aparat do pomiaru retencji i spływu powierzchniowego wody w glebach stokowych. *Roczn. Glebozn.*, 1985, t. 36, nr 2, s. 149-155.
6. Przyswajalne mikroskładniki (Mn, Zn, Cu, B i Mo) w glebach leśnych wytworzonych ze skał fliszu karpackiego. *Roczn. Glebozn.*, 1985, t. 36, nr 4, s. 17-32.
7. Badania struktury agregatowej gleb wytworzonych ze skał fliszu karpackiego w Beskidzie Śląskim. Cz. I. Niektóre właściwości fizyczno-chemiczne i stan agregacji gleb. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, Nr 197, 1985, *Leśnictwo z. 16*, s. 69-79.

8. Badania struktury agregatowej gleb wytworzonych ze skał fliszowych Beskidu Żywieckiego i Niskiego. Cz. I. Niektóre właściwości i stan agregacji gleb. *Roczn. Glebozn.*, 1986, t. 37, nr 1, s. 25-36.
9. Badania struktury agregatowej gleb wytworzonych ze skał fliszowych Beskidu Żywieckiego i Niskiego. Cz. II. Wodoodporność i inne właściwości fizyczno-chemiczne agregatów glebowych. *Roczn. Glebozn.*, 1986, t. 37, nr 1, s. 37-48.
10. Badania struktury agregatowej gleb wytworzonych ze skał fliszowych w Beskidzie Śląskim. Cz. II. Wodoodporność i niektóre właściwości fizyczno-chemiczne agregatów glebowych. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1986, nr 212, *Leśnictwo Z.* 17, s. 73-83.
11. Studia dotyczące akumulacji metali ciężkich w glebach Puszczy Niepołomickiej. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, Rozprawa habilitacyjna nr 102, 1986, s. 5-57.
12. Współzależność między rzeźbą terenu, a przydatnością użytkową gleb w Zachodnich Karpatach fliszowych. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, Nr 215, Sesja Naukowa z. 17, s. 173-188.
13. Właściwości fizyczne wybranych kamienistych gleb leśnych wytworzonych ze skał warstw magurskich w Beskidzie Żywieckim. *Roczn. Glebozn.*, 1990, t. 41, nr 1/2, s. 23-33.
14. Właściwości fizyczne wybranych szkieletowych gleb leśnych wytworzonych ze skał warstw podmagurskich w Beskidzie Niskim. *Roczn. Glebozn.*, 1990, nr 1/2, s. 35-46.
15. Spływ powierzchniowy na glebach leśnych i uprawnych Beskidów Zachodnich w warunkach symulowanego opadu burzowego. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1991, nr 254, *Leśnictwo z.* 20, s. 417-432.
16. Określanie dawek nawozów wapniowych dla gleb leśnych. *Sylwan*, 1991, nr 10, s. 57-62.
17. Degradacja górskich gleb leśnych w pobliżu szlaków turystycznych. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1992, nr 269, *Leśnictwo z.* 22, s. 3-16.
18. Turystyczna degradacja gleb w punktach widokowych na wybranych szczytach beskidzkich. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1992, nr 269, *Leśnictwo z.* 22, s. 17-28.
19. Wpływ zrywki drewna na degradację górskich gleb leśnych. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1992, nr 269, *Leśnictwo z.* 22, s. 29-44.
20. Wpływ przemywania kwaśnym roztworem na właściwości chemiczne wybranych gleb górskich w warunkach laboratoryjnych. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1992, nr 269, *Leśnictwo z.* 22, s. 103-130.
21. Gleby zlewni Białej i Czarnej Wisłęki (Beskid Śląski). w.: *Zakwaszenie Czarnej Wisłęki i eutrofizacja zbiornika zaporowego Wisła-Czarne*. Centrum Informacji Naukowej, Kraków 1995, s. 27-32.
22. Gleboznawcze aspekty zamierania dębów w południowo-wschodniej Polsce. *Prace IBL, Ser. A*, 1996, Nr 824, s. 90-109.
23. Wpływ sposobu zagospodarowania lasu na wybrane właściwości gleb Karpat fliszowych. *Sylwan*, 1996, nr 7, s. 69-76.
24. Przekształcanie górskich gleb porolnych przez przedplony sosnowe. Cz. I. Przemiany morfologii profilu i właściwości fizycznych gleb. *Acta Agr. et Silv., Ser. silv.*, 1996, Vol. 34, s. 67-79.
25. Przekształcanie górskich gleb porolnych przez przedplony sosnowe. Cz. II. Przemiany właściwości chemicznych gleb. *Acta Agr. et Silv. Ser. silv.*, 1996, Vol. 34, s. 81-92.
26. Wpływ symulowanego ruchu turystycznego na właściwości fizyczne wybranych gleb górskich. *Zesz. Nauk. AR w Krakowie*, 1996, nr 308, *Leśnictwo z.* 25, s. 53-66.

27. Wykorzystanie map glebowo-rolniczych w programie zwiększenia lesistości Polski. *Sylvan*, 1997, nr 5, s. 61-66.
28. Soils in the Czarna Wisłka and Biała Wisłka catchments. *Studia Naturae*, 1998, 44, s. 27-52.
29. Bottom sediments in the Wisła-Czarne dam reservoir. *Studia Naturae*, 1998, 44, s. 107-112 (50%).